

IPT²-HANKKEEN KEHITYSVAIHEEN TYÖPAJA 2.-3.10.2018

IPT2-väki kokoontui kahden päivän ajan kehitysvaiheen pilottityöpajan ääreen Helsingin BIM Kampukselle. Päivien aikana perehdyimme kehitysvaiheen kannalta keskeisiin teemoihin: tavoitteiden kirkastamiseen ja jalkauttamiseen, TVD-prosessiin, alihankkijoiden integrointiin ja tahtituotantoon sekä Big Room-toimintaan.

Tilaaajan tavoitteiden kirkastamista ja tavoitteiden jalkautusta ei voi liikaa korostaa. Milko Tietäväinen Tampereen kaupungilta kertoi, kuinka he ovat kaupungilla vieneet tavoitteita hankkeisiin ja pyrkineet varmistamaan tavoitteiden jalkautuksen. Tavoitteet pitäisi määrittää siten, että kenenkään ei tulisi joutua miettimään, mitä niillä tarkoitetaan. Tavoitteet luovat myös vertailupohjan, kun arvioidaan projektin onnistumista. Hankkeen alussa tavoitteet voivat olla vielä linjaavia ja jopa julistuksen omaisia, mutta kirkastusta tarvitaan projektin edetessä. Milko korosti myös hankkeeseen kytkeytyneiden rinnakkaishankkeiden tavoitteiden tarkkaa miettimistä; pienemmän rinnakkaishankkeen vähäisellä epäonnistumisella voi olla hyvinkin merkittäviä vaikutuksia varsinaiseen suurempaan hankkeeseen.

Tilaaajan tavoitteet ohjaavat, tai niiden tulisi ohjata, projektin suunnittelua ja toteutusta. **Target Value Design (TVD) -prosessin** tehtävänä on luoda pohja tavoitekustannuksen systemaattiselle määrittämiselle. Antti Piirainen Visonilta avasi TVD-prosessin keskeisimpiä vaiheita, joiden pohjalta työpajan väki lähti pohtimaan, miten kehitysvaiheen aikana edetään suunnitteluperiaatteiden laatisemista yksityiskohtaisiin suunnitelmiin sekä tavoitekustannuksen ja avaintulosalueiden määrittämiseen. Laajuuden ja reunaehtojen määrittäminen heti kehitysvaiheen alussa on avainasemassa onnistuneen TVD-prosessin näkökulmasta. Myös Virve Kuurne SRV Rakennus Oy:stä nosti esiin laajuuden määrittämiseen liittyvien haasteiden vaikutuksen kehitysvaiheen läpiviemiseen. Selkeät, lukitut tilaaajan tavoitteet ovat avainasemassa laajuuden määrittämisessä. Finavian T2-hankkeen kehitysvaihe on osoittanut, että TVD-prosessin avulla suunnitteluprosessi saadaan läpinäkyväksi kaikille projektin toimijoille, kun perinteisesti TVD on ollut lähinnä suunnittelijoiden pään sisällä tapahtuvaa työskentelyä. Virve korosti yhteistyötä tukevan ilmapiirin luonnin merkitystä TVD-prosessin onnistumisessa.

Myös tuotannollisia asioita on syytä lähteä pohtimaan jo kehitysvaiheen aikana. Aleksi Heinonen Visonista avasi kehitysvaiheen merkitystä **alihankkijoiden integroinnin** ja myös **tahtituotannon** suunnittelun näkökulmasta. Kehitysvaiheen aikana on syytä laatia sitouttamissuunnitelma siitä, ketä osapuolia ja henkilöitä nähdään tarpeelliseksi integroida mukaan hankkeeseen sekä siitä, kuinka varmistetaan toteutuksen aikainen viimeiseen tekijään integrointi. Myös tahtituotantokonseptia ja tahtituotannon operatiivista suunnitelmaa tulisi lähteä valmistelemaan jo kehitysvaiheen aikana ja laatia päälinjat tahtituotannon toteutukselle. Kehitysvaiheessa tahtituotanto voidaan vielä helpoiten huomioida myös mm. suunnittelu- ja hankinta-aikatauluissa.

Toinen työpajapäivä aloitettiin kuulemalla kokemuksia **Big Room -toiminnan käynnistämisestä ja toiminnasta** Länsimetro-projektista. Projektijohtaja Jaakko Naamanka kertoi projektin taustoja ja vaiheita ennen Big Room -toiminnan käynnistämistä vuonna 2017. Sopimusjohtamisen kulttuurista ja tilaaja-palveluntuottaja-asetelmasta on siirrytty yhteistoimintaa tukevaan malliin, jossa myös

Big Room -toiminnalla on keskeinen rooli. Keskeisenä asiana on ollut yhteisten toimintatapojen ja arvojen määrittäminen. "Jämptiys" on yksi keskeisimmistä toiminnan kulmakivistä, johon projektiryhmä on sitoutunut ja joka näkyy projektin arjessa mm. kokouskäytännöissä. Jaakko kertoi myös uudesta tilanhuoneesta, joka toimii Big Roomin hermokeskuksena ja jossa projektin ydintoimintoihin ja kohteiden sekä koko hankkeen tilannekuvaan liittyvä tieto kulkee sähköisenä reaaliajassa. Tästä voitaisiin ottaa malli moneen Big Roomiin!